

Kommitté 7:

**Beredskap, jordbruk, försvar,
utrikesfrågor**

Motioner: Jordbruk

Centerpartiets partistämma 13–16 november 2025

Centerpartiet

Jordbruk	3
Jordbrukets konkurrenskraft och livsmedelsberedskap	3
7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 7.6, 7.7, 7.8, 7.9	3
Ogräset vitblära.....	9
7.10	9
Industrihampa.....	10
7.11	10
Jordbrukets metanutsläpp	12
7.12	12
Djurparker	14
7.13	14
Att-satser	16
7.1 Minska regelkrånglet för lantbruksföretag	20
7.2 Motion nationell strategi för småbruk.....	21
7.3 Inför en beredskapspeng för det svenska jordbruket.....	22
7.4 Motion gällande beredskapsjordbruk.....	23
7.5 Ökad svensk livsmedelsproduktion för en livskraftig landsbygd och stärkt beredskap	24
7.6 Motion om reformarbetsgrupp för att utveckla jordbrukspolitik som långsiktigt stärker svensk mjölk- och kött djursproduktion	25
7.7 Motion om Ungas möjlighet att förvärva en gård	28
7.8 Ta bort detaljstyrande jordbrukssubventioner	29
7.9 Avskaffa CAP	30
7.10 Motion om att ogräset Vitbläran utgör ett hot mot gotländsk livsmedelsproduktion	31
7.11 Främja odling och användning av industrihampa för en hållbar framtid	33
7.12 Motion om Minskade metanutsläpp från nötkreatur genom innovation och samverkan.....	35
7.13 Förbud djurparker med fokus på underhållning.....	36

Jordbruk

Det svenska jordbruket är avgörande för att svenska butiker, restauranger och offentliga bespisningar ska kunna erbjuda klimatsmarta och hälsosamma livsmedel som är producerade med god djuromsorg och omtanke om miljön. Djur på svenska gårdar omfattas av ett av världens starkaste djurskydd, föds upp med en låg och ansvarsfull antibiotikaanvändning och är en förutsättning för en levande landsbygd, öppna landskap och biologisk mångfald. Tyvärr har många svenska livsmedel svårt att konkurrera med importerade livsmedel när det kommer till pris och volym. Centerpartiet vill därför stärka den svenska livsmedelskedjans konkurrenskraft och öka dess lönsamhet så att den svenska matproduktionen kan öka.

Jordbrukets konkurrenskraft och livsmedelsberedskap

[7.1](#), [7.2](#), [7.3](#), [7.4](#), [7.5](#), [7.6](#), [7.7](#), [7.8](#), [7.9](#)

[7.1.1](#) att regelkrånglet för lantbruksföretag minskas genom en regelbroms och förenklade administrativa processer och mer decentraliserad tillsyn som är mer anpassad till lokala förutsättningar.

[7.1.2](#) att myndigheternas tillsyn och krav samordnas för att minska dubbelarbete och ineffektiv administration.

[7.1.3](#) att digitala lösningar och förbättrad dialog mellan lantbrukare och myndigheter införs för att säkerställa ett mer praktiskt och fungerande regelverk.

[7.2.1](#) att Centerpartiet arbetar fram en nationell strategi för ökat brukande och bevarande av mindre jordbruksmarker.

[7.2.2](#) att Centerpartiet skapar en ny miljöersättning särskilt för mindre och svårbrukad jordbruksmark.

[7.3.1](#) att Centerpartiet verkar för ett införande av en beredskapspeng för det svenska jordbruket i syfte att stärka Sveriges totalförsvar.

[7.4.1](#) att Centerpartiet verkar för att det utreds och sedermera införs ett system där strategiskt belägen jordbruksproduktion kan erhålla viss ersättning för att hålla beredskap i händelse av kris, exempelvis när det kommer till livsmedelsförsörjning, energiproduktion eller drivmedelsbehov.

[7.5.1](#) att Centerpartiet ska prioritera att återskapa partiets förtroende och sakägarskap inom landsbygdspolitiken med fokus på att skapa bättre förutsättningar för en ökad svensk livsmedelsproduktion för en livskraftig landsbygd och stärkt beredskap

[7.6.1](#) att utvärdera utfall och effekter av EU:s nya jordbrukspolitiska stöd från 2023 och framåt med fokus på effekter på län och gårdsnivå för svensk mjölk- och köttjursproduktion. Utvärderingen baserad både på tillgänglig statistik och genom dialog med berörda branschorganisationer, lantbrukets rådgivningsorganisationer med flera.

[7.6.2](#) att genomföra en utvärdering och analys kring om de politiska målen att påskynda arbetet med regelförenklingar för svensk jordbruksproduktion och identifiera vad som utgör de viktigaste hindren på EU-nivå, på myndighetsnivå och på gårdsnivå baserat på riktade intervjuer och utvärderingar mot EU-parlamentariker, jordbruksexperter, myndighetsrepresentanter, jordbruksrådgivare och forskare.

[7.6.3](#) att baserat på resultaten från utvärderingen enligt ovan och i dialog med för lantbruket relevanta myndigheter, branschorganisationer och rådgivningskompetenser utveckla övergripande förslag till en mer konkret och trovärdig reformagenda för svensk jordbrukspolitik för mjölk- och köttjursproduktion inför valet 2026.

[7.7.1](#) att staten går in med lånegarantier med låg ränta för ungdomar som vill ta lån för att kunna köpa en gård.

[7.8.1](#) att Centerpartiet ställer sig positivt till att ta bort detaljstyrande jordbrukssubventioner inom hela EU, för en långsiktig stabilitet inom lantbruket.

[7.8.2](#) att Centerpartiet ställer sig positivt till att stärka jordbrukets konkurrenskraft genom ökad frihandel med omvärlden och mindre detaljstyrning.

[7.9.1](#) att Centerpartiet verkar för att avskaffa CAP (Common Agriculture Policy) inom den Europeiska Unionen snarast möjligt.

[7.9.2](#) att Centerpartiet verkar för att utesluta partier i Renew Europe som är för subventioner av jordbruk.

[7.9.3](#) att Centerpartiet verkar för att inom EU verka för att skapa en marknadsbaserad jordbrukspolitik.

[7.9.4](#) att Centerpartiet verkar för skärpta tullar mot Kina med anledning av Kinas devalverande politik.

Partistyrelsens yttrande

Motionärerna tar bl.a. upp hur vi kan stärka det svenska jordbrukets konkurrenskraft och beredskap samt hur Sverige och Centerpartiet ska förhålla sig till EU:s gemensamma jordbrukspolitik (CAP).

Det ska vara enkelt och lönsamt att bedriva jordbruk i Sverige

Partistyrelsen månar om svensk livsmedelsproduktion och har full beundran för de lantbrukare som varje dag förser Sverige med hälsosam mat, biologisk mångfald och öppna landskap. Svenskt lantbruk är ett föredöme internationellt sett när det gäller miljö- och djurskydds krav och det ska vi vara stolta över. Samtidigt behöver vi skapa förutsättningar för ett mer lönsamt svenskt jordbruk, som investerar för framtiden och som får rättvist betalt för de livsmedel och samhällsnyttor som det producerar. Att svenskt jordbruk ska stärkas och slippa onödiga skatter, avgifter och regelbördor har varit en ledstjärna för Centerpartiet sedan partiet grundades.

Precis som en av motionärerna skriver behöver regelkrånglet minska och det kräver mer än att vi bara minskar antalet regler för lantbrukarna. Effektivare kontroller, ett minskat uppgiftslämnande, ett bättre bemötande och en ökad samordning mellan myndigheter är exempel på insatser som skulle göra det enklare att vara bonde.

Jordbruksverket har i en nyligen presenterad rapport identifierat 15 pågående eller nyss avslutade projekt med syftet att förenkla lantbrukarnas vardag. Det råder alltså inte brist på initiativ inom detta område. Partistyrelsen bedömer att det skulle vara värdefullt om det kunde ske en samverkan och synkning mellan dessa initiativ, bl.a. för att säkra att inte arbete som redan gjorts görs om igen. Projektens slutsatser måste dessutom tas vidare så att de resulterar i praktisk politik. Partistyrelsen föreslår därför att regeringen säkerställer att det finns tillräcklig kapacitet och befogenheter på Regeringskansliet och våra myndigheter att realisera presenterade förslag om förenklingar i

lantbrukarnas vardag. Verkställandet av förslagen ska ske parallellt med att det förs regelbundna samtal, intervjuer och utvärderingar med berörda, vilket efterfrågas i en av motionerna.

Livsmedelsberedskapen behöver stärkas

Den svenska livsmedelsberedskapen behöver stärkas drastiskt de kommande åren och det är ett arbete som måste ske parallellt med att vi stärker lönsamheten och minskar regelkrånglet inom livsmedelkedjan. I Centerpartiets landsbygdsprogram från 2023 betonas betydelsen av att det ska finnas en primärproduktion i alla delar av landet, så att inte specialiseringen och storleksrationaliseringen inom jordbruket leder till att delar av landet står helt utan primärproduktion i händelse av en kris eller krig. Stämman beslutade även att det bör införas nya stöd för restaurering av gammal betes- och åkermark samt att det ska vara möjligt att få stöd för att bryta ny åker i Sverige.

I en av motionerna efterfrågas en "beredskapspeng" för det svenska jordbruket. Det är något som partistyrelsen välkomnar, men vill betona att resurser kommer att behöva mobiliseras från fler håll och flera sektorer. Sedan stämman i Örebro 2023 driver Centerpartiet förslaget att Sverige ska stärka sin livsmedelsberedskap genom extra beredskapsåtgärder på gårdarna och att de ska säkerställas genom avtal och ersättningar. Tidöregeringen introducerade nyligen ett nationellt investeringsstöd för robust primärproduktion, vilket är positivt, men finansieringen har varit otillräcklig och många lantbruk nekas stöd. Vidare vill Centerpartiet "att det ska antas nationella och uppföljningsbara mål för produktionen och försörjningsförmågan av livsmedel i Sverige. En målsättning ska vara att vi producerar åtminstone 80 procent av den mat som konsumeras och som vi har goda förutsättningar att producera i Sverige". Tidöregeringen valde att inte besluta någon sådan målsättning när regeringen uppdaterade den nationella livsmedelsstrategin tidigare i år. Istället låter de Jordbruksverket utreda frågan. Det var ett olyckligt beslut eftersom det tar tid att stärka Sveriges livsmedelsförsörjning och en tydlig målsättning har ett stort politiskt signalvärde för en ökad svensk livsmedelsproduktion.

En motionär efterlyser "en reformarbetsgrupp för att utveckla jordbrukspolitik som långsiktigt stärker svensk mjölk- och köttproduktion". Partistyrelsen instämmer i förslagen om att jordbrukspolitiken behöver utvärderas och analyseras, vilket sker redan i dag, och har skett i ganska stor omfattning, bl.a. i förarbetena till den nationella livsmedelsstrategin och genomförandet av den gemensamma jordbrukspolitiken. Det arbetet kan garanterat utvecklas och förfinas, men fokus de kommande åren behöver vara att verkställa de nödvändiga reformerna för svenskt jordbruk.

För att etablera sig som lantbrukare krävs kapital

Som en motionär konstaterar krävs det kapital för att etablera sig som lantbrukare. Inom ramen för EU:s gemensamma jordbrukspolitik finns det flera insatser som ska främja moderniseringen av jordbruket, bl.a. investeringsstöd och etableringsstöd för yngre lantbrukare. För att åstadkomma en förnyring av lantbrukarkåren kan även yngre lantbrukare beviljas extra investeringsstöd och extra gårdsstöd. Partistyrelsen värnar de insatser som ryms inom den gemensamma jordbrukspolitiken, men delar inte motionärens förslag att staten därtill ska erbjuda förmånliga statliga lån till ungdomar som vill köpa ett lantbruk. Partistyrelsen vill istället fokusera på redan etablerade insatser samt andra insatser, såsom att stärka lantbruksutbildningarna, minska de administrativa bördorna samt stärka lönsamheten inom sektorn generellt. Dessa åtgärder bidrar även till att göra de privata bankerna mer positiva till att låna ut pengar till unga lantbrukare.

En gemensam jordbrukspolitik i takt med tiden

123 Den gemensamma jordbrukspolitiken (CAP) har funnits sedan EU-samarbetet inleddes och har som
124 främsta syfte att trygga EU:s livsmedelsproduktion. Partistyrelsen anser till skillnad från en av
125 motionärerna, att den gemensamma jordbrukspolitiken ska fortsätta att vara gemensam och inte
126 nationaliseras. Europa står inför stora utmaningar de kommande åren och då behöver länderna
127 samarbeta ännu närmare. Annars finns en risk att vi inte klarar livsmedelsförsörjningen och de stora
128 miljö- och klimatutmaningarna. Partistyrelsen ser inget direkt motsatsförhållande mellan en
129 gemensam jordbrukspolitik och att värna frihandel. Centralt är istället politikens innehåll och att den
130 handel som bedrivs är rättvis, så att exempelvis inte sämre miljö- och djurskyddskrav används som
131 konkurrensmedel på den globala marknaden.

132 Partistyrelsen vill att EU:s jordbrukspolitik ska fortsätta att reformeras i en mer marknadsanpassad
133 riktning, precis som har skett de senaste 30 åren. Budgeten bör koncentreras till åtgärder som bidrar
134 till en mer hållbar vattenanvändning, miljö- och klimatersättningar och insatser för bättre
135 djurvälstånd. Det gårdsstöd, eller inkomststöd, som vi känner i dag kommer successivt att behöva
136 fasas ut. Det behöver ske på ett sätt som inte äventyrar svensk matproduktion och Sverige behöver
137 därför spela en mer aktiv roll i de europeiska jordbruksförhandlingar än vad vi har gjort historiskt.

138 Partistyrelsen anser inte till skillnad från en av motionärerna att Centerpartiet ska verka för skärpta
139 tullar mot Kina med anledning av Kinas devalverande politik. Partistyrelsens övergripande inriktning
140 är att hålla nere tullarna och därigenom främja global handel.

Partistyrelsens nya att-satser

1. att Centerpartiet ska verka för att realisera framtagna förslag om förenklingar i
lantbrukarnas vardag.

141

Förslag till beslut: Besvarad

[7.1.1](#) att regelkrånglet för lantbruksföretag minskas genom en regelbroms och förenklade administrativa processer och mer decentraliserad tillsyn som är mer anpassad till lokala förutsättningar.

[7.1.2](#) att myndigheternas tillsyn och krav samordnas för att minska dubbelarbete och ineffektiv administration.

[7.1.3](#) att digitala lösningar och förbättrad dialog mellan lantbrukare och myndigheter införs för att säkerställa ett mer praktiskt och fungerande regelverk.

[7.2.1](#) att Centerpartiet arbetar fram en nationell strategi för ökat brukande och bevarande av mindre jordbruksmarker.

[7.2.2](#) att Centerpartiet skapar en ny miljöersättning särskilt för mindre och svårbrukad jordbruksmark.

[7.3.1](#) att Centerpartiet verkar för ett införande av en beredskapspeng för det svenska jordbruket i syfte att stärka Sveriges totalförsvar.

[7.4.1](#) att Centerpartiet verkar för att det utreds och sedermera införs ett system där strategiskt belägen jordbruksproduktion kan erhålla viss ersättning för att hålla beredskap i händelse av kris, exempelvis när det kommer till livsmedelsförsörjning, energiproduktion eller drivmedelsbehov.

[7.5.1](#) att Centerpartiet ska prioritera att återskapa partiets förtroende och sakägarskap inom landsbygdspolitiken med fokus på att skapa bättre förutsättningar för en ökad svensk livsmedelsproduktion för en livskraftig landsbygd och stärkt beredskap

[7.6.1](#) att utvärdera utfall och effekter av EU:s nya jordbrukspolitiska stöd från 2023 och framåt med fokus på effekter på län och gårdsnivå för svensk mjölk- och köttdjursproduktion. Utvärderingen baserad både på tillgänglig statistik och genom dialog med berörda branschorganisationer, lantbrukets rådgivningsorganisationer med flera.

[7.6.2](#) att genomföra en utvärdering och analys kring om de politiska målen att påskynda arbetet med regelförenklingar för svensk jordbruksproduktion och identifiera vad som utgör de viktigaste hindren på EU-nivå, på myndighetsnivå och på gårdsnivå baserat på riktade intervjuer och utvärderingar mot EU-parlamentariker, jordbruksexperter, myndighetsrepresentanter, jordbruksrådgivare och forskare.

[7.6.3](#) att baserat på resultaten från utvärderingen enligt ovan och i dialog med för lantbruket relevanta myndigheter, branschorganisationer och rådgivningskompetenser utveckla övergripande förslag till en mer konkret och trovärdig reformagenda för svensk jordbrukspolitik för mjölk- och köttdjursproduktion inför valet 2026.

[7.8.2](#) att Centerpartiet ställer sig positivt till att stärka jordbrukets konkurrenskraft genom ökad frihandel med omvärlden och mindre detaljstyrning.

[7.9.3](#) att Centerpartiet verkar för att inom EU verka för att skapa en marknadsbaserad jordbrukspolitik.

142

Förslag till beslut: Avslag

[7.7.1](#) att staten går in med lånegarantier med låg ränta för ungdomar som vill ta lån för att kunna köpa en gård.

[7.8.1](#) att Centerpartiet ställer sig positivt till att ta bort detaljstyrande jordbrukssubventioner inom hela EU, för en långsiktig stabilitet inom lantbruket.

[7.9.1](#) att Centerpartiet verkar för att avskaffa CAP (Common Agriculture Policy) inom den Europeiska Unionen snarast möjligt.

[7.9.2](#) att Centerpartiet verkar för att utesluta partier i Renew Europe som är för subventioner av jordbruk.

[7.9.4](#) att Centerpartiet verkar för skärpta tullar mot Kina med anledning av Kinas devalverande politik.

143

144

Ogräset vitblära

7.10

[7.10.1](#) att ett undantag beslutas vid nationella myndigheter för att möjliggöra ett mer funktionellt och verksamt sprutpreparat som har tillräckligt god effekt på ogräset Vitblära.

[7.10.2](#) att undantaget beslutas i beredskapssyfte för att bibehålla och stärka Gotlands lantbrukares förmåga att garantera en fortsatt säker självförsörjningsgrad i ett läge när hotbilden mot Sverige och Gotland specifikt ständigt ökar.

[7.10.3](#) att undantaget om möjligt gäller under minst en 10 års period för att skapa en långsiktig lösning i frågan och att på så vis stadigt få ner mängderna av ogräset Vitblära på gotländska åkermark till nivåer som de tidigare befunnit sig på.

Partistyrelsens yttrande

Motionären vill se åtgärder för att bekämpa ogräset Vitbläras spridning på gotländska åkrar.

Spridandet av ogräs och invasiva arter är ett växande problem för jordbruket, allra främst inom spannmålsodlingen. Utfasning av ett par specifika växtskyddsmedel som var effektiva mot Vitblära har antagligen accelererat problematiken med just detta ogräs. Samtidigt får man ha i beaktande att utfasning skedde på grund av medlens negativa miljöeffekter.

Användande av växtskyddsmedel regleras av EU:s växtskyddsmedelsförordning. För att användas måste medlen godkännas av nationella myndigheter. I Sverige samverkar Kemikalieinspektionen, Jordbruksverket och livsmedelsverket för att bedöma om växtskyddsmedlen är säkra att använda. Medan de verksamma ämnena godkänns på EU nivå. Partistyrelsen anser det inte önskvärt att politiskt ingripa för att godkänna (eller för den delen förbjuda preparat) utan menar att det är av största vikt att myndigheterna har en oberoende och tillförlitlig process för att bedöma växtskyddsmedels lämplighet.

För att hantera detta krävs istället utveckling av nya säkra växtskyddsmedel samt utveckling av nya grödor som står sig bättre i relation till ogräset, utvecklande av metoder för jordbearbetning med mera för att hålla tillbaka ogräset.

Förslag till beslut: Avslag

[7.10.1](#) att ett undantag beslutas vid nationella myndigheter för att möjliggöra ett mer funktionellt och verksamt sprutpreparat som har tillräckligt god effekt på ogräset Vitblära.

[7.10.2](#) att undantaget beslutas i beredskapssyfte för att bibehålla och stärka Gotlands lantbrukares förmåga att garantera en fortsatt säker självförsörjningsgrad i ett läge när hotbilden mot Sverige och Gotland specifikt ständigt ökar.

[7.10.3](#) att undantaget om möjligt gäller under minst en 10 års period för att skapa en långsiktig lösning i frågan och att på så vis stadigt få ner mängderna av ogräset Vitblära på gotländska åkermark till nivåer som de tidigare befunnit sig på.

Industrihampa

7.11

[7.11.1](#) att förenkla regler och tillstånd för odling av industrihampa. Verka för en revidering av regler som hindrar odling av industrihampa i linje med EU:s standarder för industrihampa.

[7.11.2](#) att stimulera forskning och innovation inom hampabaserade produkter. Ge stöd till forskning och utveckling av hampabaserade material såsom biologiskt nedbrytbar plast, byggmaterial och textilier. Stimulera innovation inom livsmedelssektorn för att ta vara på hampans näringsmässiga fördelar.

[7.11.3](#) att stärka jordbrukares möjligheter att odla hampa. Inför ekonomiska incitament, såsom subventioner eller skattereduktioner, för jordbrukare som väljer att odla hampa. Utbilda och informera jordbrukare om hampans fördelar och potentiella marknader.

[7.11.4](#) att främja hampans roll i klimatomställningen. Använd industrihampa som en del av Sveriges klimatstrategi genom att lyfta fram dess förmåga att binda koldioxid och rena mark och luft. Inför industrihampa som en nyckelgröda i arbetet med att minska beroendet av fossilbaserade produkter.

[7.11.5](#) att stimulera den svenska marknaden för hampabaserade produkter. Uppmuntra företag att använda hampa i produktionen av byggmaterial, textilier och kosmetika genom att erbjuda ekonomiska incitament eller upphandlingsstöd. Främja användningen av hampabaserade plastprodukter som ett alternativ till traditionella plaster.

Partistyrelsens yttrande

Motionären föreslår att Sverige ska bli ett föregångsland inom odling och användning av industrihampa och förespråkar flera insatser i syfte att främja en sådan utveckling.

Partistyrelsen delar motionärens positiva syn på industrihampanns egenskaper och användningsområden och delar även uppfattningen att den svenska odlingen och användningen av industrihampa kan öka. I Sverige stod hampaodlingen bara för lite mer än 300 hektar 2023. Det kan jämföras med 35 000 hektar i hela EU.

I Sverige måste den som odlar hampa odla en godkänd sort och söka gårdsstöd för odlingen för att inte bryta mot narkotikalagstiftningen. Det är olyckligt att reglerna skiljer sig åt inom EU, men som Läkemedelsverket konstaterar i en rapport från förra året har flera länder ett regelverk som liknar Sveriges och som begränsar odling och hampa till fiber- och fröproduktion. Det är även vanligt i Europa med ett tillstånds- eller anmälningsförfarande. När det gäller insatser som att stimulera forskning och utveckling, införa ekonomiska incitament, använda industrihampa som en del av Sveriges klimatstrategi samt stimulera den svenska marknaden för hampabaserade produkter så menar partistyrelsen att det är lovvärda insatser som partistyrelsen instämmer i intentionen med. För att sammanfatta partiets hållning i sak föreslår partistyrelsen stämman att besluta att odlingen och användningen av industrihampa ska underlättas.

Partistyrelsens nya att-satser

1. att Centerpartiet ska verka för att odlingen och användningen av industrihampa ska underlättas.

Förslag till beslut: Besvarad

[7.11.1](#) att förenkla regler och tillstånd för odling av industrihampa. Verka för en revidering av regler som hindrar odling av industrihampa i linje med EU:s standarder för industrihampa.

[7.11.2](#) att stimulera forskning och innovation inom hampabaserade produkter. Ge stöd till forskning och utveckling av hampabaserade material såsom biologiskt nedbrytbar plast, byggmaterial och textilier. Stimulera innovation inom livsmedelssektorn för att ta vara på hampans näringsmässiga fördelar.

[7.11.3](#) att stärka jordbrukares möjligheter att odla hampa. Inför ekonomiska incitament, såsom subventioner eller skattereduktioner, för jordbrukare som väljer att odla hampa. Utbilda och informera jordbrukare om hampans fördelar och potentiella marknader.

[7.11.4](#) att främja hampans roll i klimatomställningen. Använd industrihampa som en del av Sveriges klimatstrategi genom att lyfta fram dess förmåga att binda koldioxid och rena mark och luft. Inför industrihampa som en nyckelgröda i arbetet med att minska beroendet av fossilbaserade produkter.

[7.11.5](#) att stimulera den svenska marknaden för hampabaserade produkter. Uppmuntra företag att använda hampa i produktionen av byggmaterial, textilier och kosmetika genom att erbjuda ekonomiska incitament eller upphandlingsstöd. Främja användningen av hampabaserade plastprodukter som ett alternativ till traditionella plaster.

209

210

211 Jordbrukets metanutsläpp

212 [7.12](#)

213 [7.12.1](#) att regeringen stärker satsningar på forskning och innovation för att minska metanutsläpp
214 från nötkreatur, inklusive utveckling av effektiva fodertillskott.

215 [7.12.2](#) att incitament och stöd ges till lantbrukare som implementerar lösningar för att minska
216 metanutsläpp i sin produktion.

217 [7.12.3](#) att en nationell strategi tas fram för att säkerställa bred tillämpning av metanreducerande
218 åtgärder inom svensk djurhållning.

219 [7.12.4](#) att Sverige driver på för att inkludera metanreducerande åtgärder i EU:s jordbrukspolitik och
220 klimatmål.

221 [7.12.5](#) att information och rådgivning till lantbrukare om metanreducerande lösningar förstärks
222 genom samarbeten med branschorganisationer och forskningsinstitut.

223 Partistyrelsens yttrande

224 Motionären vill se ett ökat fokus på nötkreaturens metanutsläpp och föreslår åtgärder för att minska
225 dem, exempelvis genom metanreducerande fodertillsatser.

226 Partistyrelsen delar bilden att metanutsläppen från nötkreatur står för en betydande del av
227 jordbrukets totala utsläpp och att det därför är välkommet att utsläppen minskar. Samtidigt är
228 frågan komplex eftersom den hänger ihop med andra viktiga samhällsfrågor, som tryggad
229 livsmedelsförsörjning, kost och folkhälsa, och andra miljömål.

230 Partistyrelsen vill precis som motionären fokusera på att göra animalieproduktionen mer
231 klimateffektiv i Sverige, snarare än att minska antalet djur eller mängden gödsel som vissa andra
232 partier förordar. En stor potential finns i ett utvecklat avelsarbete, bättre djurhälsa och optimerad
233 utfodring som minskar idisslares foderkonsumtion och därmed metanutsläpp och utsläpp från
234 gödselhantering. Fodertillsatser anser partistyrelsen kan vara en möjlighet att minska kornas
235 metanutsläpp, men tekniken är ny och det är viktigt att djurhälsan beaktas. Dessutom är
236 implementeringskostnaderna för närvarande relativt höga i förhållande till andra åtgärder.

237 I dag finns det begränsade möjligheter att få stöd för klimatåtgärder som syftar till att minska
238 idisslares metanavgång, exempelvis avel för minskade metanutsläpp och metanreducerande
239 fodertillsatser för idisslare. Eftersom åtgärderna inte ger någon ökad produktion, så blir
240 incitamenten små för jordbrukaren att genomföra dem. Partistyrelsen välkomnar därför, precis som
241 Klimatpolitiska rådet i sin senaste rapport, fler satsningar och incitament för att minska jordbrukets
242 och nötkreaturens metanutsläpp. Partistyrelsen anser att det skulle vara positivt om det på
243 europeisk nivå inrättades någon form av prissättning av jordbrukets utsläpp av metan- och lustgas
244 och som beaktar jordbrukens lönsamhet, till exempel genom återbetalning. Mot bakgrund av det
245 som anförs ovan anser partistyrelsen att motionen ska bifallas.

Förslag till beslut: Bifall

[7.12.1](#) att regeringen stärker satsningar på forskning och innovation för att minska metanutsläpp från nötkreatur, inklusive utveckling av effektiva fodertillskott.

[7.12.2](#) att incitament och stöd ges till lantbrukare som implementerar lösningar för att minska metanutsläpp i sin produktion.

[7.12.3](#) att en nationell strategi tas fram för att säkerställa bred tillämpning av metanreducerande åtgärder inom svensk djurhållning.

[7.12.4](#) att Sverige driver på för att inkludera metanreducerande åtgärder i EU:s jordbrukspolitik och klimatmål.

[7.12.5](#) att information och rådgivning till lantbrukare om metanreducerande lösningar förstärks genom samarbeten med branschorganisationer och forskningsinstitut.

246

247

248 **Djurparker**

249 **7.13**

250 [7.13.1](#) att Centerpartiet verkar för att förbjuda djurparker vars primära syfte är underhållning, där
251 djur hålls i fångenskap utan tydligt syfte för artbevarande eller forskning.

252 [7.13.2](#) att Centerpartiet verkar för att införa skärpta krav för djurparker så att endast de
253 anläggningar som aktivt arbetar med att bevara hotade arter eller bedriver forskning får tillstånd att
254 verka.

255 [7.13.3](#) att Centerpartiet verkar för att stödja omställning av nuvarande djurparker till att bli center
256 för rehabilitering av skadade djur, bevarandearbete och forskning för biologisk mångfald.

257 [7.13.4](#) att Centerpartiet verkar för utveckling av alternativa utbildningsmetoder för att sprida
258 kunskap om djur och ekologi genom digital teknik, virtuella upplevelser och interaktiva miljöer
259 istället för genom traditionella djurparker.

260 [7.13.5](#) att Centerpartiet verkar för att utreda möjligheten att placera djur som idag lever i
261 kommersiella djurparker i mer naturliga miljöer eller rehabiliteringscenter, där de kan få ett bättre
262 liv.

263 **Partistyrelsens yttrande**

264 Motionären vill förbjuda djurparker med fokus på underhållning och föreslår flera åtgärder i den
265 riktningen.

266 Partistyrelsen konstaterar att alla som visar djur för allmänheten minst sju dagar per år räknas som
267 djurpark. Det behöver således inte vara vilda djur utan även tamdjur som finns i
268 djurparksverksamhet, att tamdjur hålls på djurparker är i grunden inte särdeles annorlunda från
269 vanlig djurhållning. Det finns även långtgående regelverk för djurhållning specifikt på djurparker.
270 Jordbruksverket har särskilda föreskrifter om djurhållning i djurparker där man ska säkerställa att
271 djuren får god djurvelfärd. Samtidigt finns det anledning att fortsatt utveckla djurvelfärden i
272 djurparker för att se till att djuren i än större utsträckning kan få utlopp för sina naturliga beteenden.
273 Men att gå så långt som att i praktiken förbjuda djurparker anser dock inte partistyrelsen vara ett
274 rimligt avvägande.

Förslag till beslut: Avslag

[7.13.1](#) att Centerpartiet verkar för att förbjuda djurparker vars primära syfte är underhållning, där djur hålls i fångenskap utan tydligt syfte för artbevarande eller forskning.

[7.13.2](#) att Centerpartiet verkar för att införa skärpta krav för djurparker så att endast de anläggningar som aktivt arbetar med att bevara hotade arter eller bedriver forskning får tillstånd att verka.

[7.13.3](#) att Centerpartiet verkar för att stödja omställning av nuvarande djurparker till att bli center för rehabilitering av skadade djur, bevarandearbete och forskning för biologisk mångfald.

[7.13.4](#) att Centerpartiet verkar för utveckling av alternativa utbildningsmetoder för att sprida kunskap om djur och ekologi genom digital teknik, virtuella upplevelser och interaktiva miljöer istället för genom traditionella djurparker.

[7.13.5](#) att Centerpartiet verkar för att utreda möjligheten att placera djur som idag lever i kommersiella djurparker i mer naturliga miljöer eller rehabiliteringscenter, där de kan få ett bättre liv.

275

276

Att-satser

[7.1.1](#) att regelkrånglet för lantbruksföretag minskas genom en regelbroms och förenklade administrativa processer och mer decentraliserad tillsyn som är mer anpassad till lokala förutsättningar.

[7.1.2](#) att myndigheternas tillsyn och krav samordnas för att minska dubbelarbete och ineffektiv administration.

[7.1.3](#) att digitala lösningar och förbättrad dialog mellan lantbrukare och myndigheter införs för att säkerställa ett mer praktiskt och fungerande regelverk.

[7.2.1](#) att Centerpartiet arbetar fram en nationell strategi för ökat brukande och bevarande av mindre jordbruksmarker.

[7.2.2](#) att Centerpartiet skapar en ny miljöersättning särskilt för mindre och svårbrukad jordbruksmark.

[7.3.1](#) att Centerpartiet verkar för ett införande av en beredskapspeng för det svenska jordbruket i syfte att stärka Sveriges totalförsvar.

[7.4.1](#) att Centerpartiet verkar för att det utreds och sedermera införs ett system där strategiskt belägen jordbruksproduktion kan erhålla viss ersättning för att hålla beredskap i händelse av kris, exempelvis när det kommer till livsmedelsförsörjning, energiproduktion eller drivmedelsbehov.

[7.5.1](#) att Centerpartiet ska prioritera att återskapa partiets förtroende och sakägarskap inom landsbygdspolitiken med fokus på att skapa bättre förutsättningar för en ökad svensk livsmedelsproduktion för en livskraftig landsbygd och stärkt beredskap

[7.6.1](#) att utvärdera utfall och effekter av EU:s nya jordbrukspolitiska stöd från 2023 och framåt med fokus på effekter på län och gårdsnivå för svensk mjölk- och köttjursproduktion. Utvärderingen baserad både på tillgänglig statistik och genom dialog med berörda branschorganisationer, lantbrukets rådgivningsorganisationer med flera.

[7.6.2](#) att genomföra en utvärdering och analys kring om de politiska målen att påskynda arbetet med regelförenklingar för svensk jordbruksproduktion och identifiera vad som utgör de viktigaste hindren på EU-nivå, på myndighetsnivå och på gårdsnivå baserat på riktade intervjuer och utvärderingar mot EU-parlamentariker, jordbruksexperter, myndighetsrepresentanter, jordbruksrådgivare och forskare.

314

315 [7.6.3](#) att baserat på resultaten från utvärderingen enligt ovan och i dialog med för lantbruket
316 relevanta myndigheter, branschorganisationer och rådgivningskompetenser utveckla övergripande
317 förslag till en mer konkret och trovärdig reformagenda för svensk jordbrukspolitik för mjölk- och
318 köttdjursproduktion inför valet 2026.

319

320 [7.7.1](#) att staten går in med lånegarantier med låg ränta för ungdomar som vill ta lån för att kunna
321 köpa en gård.

322

323 [7.8.1](#) att Centerpartiet ställer sig positivt till att ta bort detaljstyrande jordbrukssubventioner inom
324 hela EU, för en långsiktig stabilitet inom lantbruket.

325

326 [7.8.2](#) att Centerpartiet ställer sig positivt till att stärka jordbrukets konkurrenskraft genom ökad
327 frihandel med omvärlden och mindre detaljstyrning.

328

329 [7.9.1](#) att Centerpartiet verkar för att avskaffa CAP (Common Agriculture Policy) inom den Europeiska
330 Unionen snarast möjligt.

331

332 [7.9.2](#) att Centerpartiet verkar för att utesluta partier i Renew Europe som är för subventioner av
333 jordbruk.

334

335 [7.9.3](#) att Centerpartiet verkar för att inom EU verka för att skapa en marknadsbaserad
336 jordbrukspolitik.

337

338 [7.9.4](#) att Centerpartiet verkar för skärpta tullar mot Kina med anledning av Kinas devalverande
339 politik.

340

341 [7.10.1](#) att ett undantag beslutas vid nationella myndigheter för att möjliggöra ett mer funktionellt
342 och verksamt sprutpreparat som har tillräckligt god effekt på ogräset Vitblära.

343

344 [7.10.2](#) att undantaget beslutas i beredskapssyfte för att bibehålla och stärka Gotlands lantbrukares
345 förmåga att garantera en fortsatt säker självförsörjningsgrad i ett läge när hotbilden mot Sverige och
346 Gotland specifikt ständigt ökar.

347

348 [7.10.3](#) att undantaget om möjligt gäller under minst en 10 års period för att skapa en långsiktig
349 lösning i frågan och att på så vis stadigt få ner mängderna av ogräset Vitblära på gotländska
350 åkermark till nivåer som de tidigare befunnit sig på.

351

352 [7.11.1](#) att förenkla regler och tillstånd för odling av industrihampa. Verka för en revidering av regler
353 som hindrar odling av industrihampa i linje med EU:s standarder för industrihampa.

354

355 [7.11.2](#) att stimulera forskning och innovation inom hampabaserade produkter. Ge stöd till forskning
356 och utveckling av hampabaserade material såsom biologiskt nedbrytbar plast, byggmaterial och
357 textilier. Stimulera innovation inom livsmedelssektorn för att ta vara på hampans näringsmässiga
358 fördelar.

359

360 [7.11.3](#) att stärka jordbrukares möjligheter att odla hampa. Inför ekonomiska incitament, såsom
361 subventioner eller skattereduktioner, för jordbrukare som väljer att odla hampa. Utbilda och
362 informera jordbrukare om hampans fördelar och potentiella marknader.

363

364 [7.11.4](#) att främja hampans roll i klimatomställningen. Använd industrihampa som en del av Sveriges
365 klimatstrategi genom att lyfta fram dess förmåga att binda koldioxid och rena mark och luft. Inför
366 industrihampa som en nyckelgröda i arbetet med att minska beroendet av fossilbaserade produkter.

367

368 [7.11.5](#) att stimulera den svenska marknaden för hampabaserade produkter. Uppmuntra företag att
369 använda hampa i produktionen av byggmaterial, textilier och kosmetika genom att erbjuda
370 ekonomiska incitament eller upphandlingsstöd. Främja användningen av hampabaserade
371 plastprodukter som ett alternativ till traditionella plaster.

372

373 [7.12.1](#) att regeringen stärker satsningar på forskning och innovation för att minska metanutsläpp
374 från nötkreatur, inklusive utveckling av effektiva fodertillskott.

375

376 [7.12.2](#) att incitament och stöd ges till lantbrukare som implementerar lösningar för att minska
377 metanutsläpp i sin produktion.

378

379 [7.12.3](#) att en nationell strategi tas fram för att säkerställa bred tillämpning av metanreducerande
380 åtgärder inom svensk djurhållning.

381

382 [7.12.4](#) att Sverige driver på för att inkludera metanreducerande åtgärder i EU:s jordbrukspolitik och
383 klimatmål.

384

385 [7.12.5](#) att information och rådgivning till lantbrukare om metanreducerande lösningar förstärks
386 genom samarbeten med branschorganisationer och forskningsinstitut.

387

388 [7.13.1](#) att Centerpartiet verkar för att förbjuda djurparker vars primära syfte är underhållning, där
389 djur hålls i fångenskap utan tydligt syfte för artbevarande eller forskning.

390

391 [7.13.2](#) att Centerpartiet verkar för att införa skärpta krav för djurparker så att endast de
392 anläggningar som aktivt arbetar med att bevara hotade arter eller bedriver forskning får tillstånd att
393 verka.

394

395 [7.13.3](#) att Centerpartiet verkar för att stödja omställning av nuvarande djurparker till att bli center
396 för rehabilitering av skadade djur, bevarandearbete och forskning för biologisk mångfald.

397

398 [7.13.4](#) att Centerpartiet verkar för utveckling av alternativa utbildningsmetoder för att sprida
399 kunskap om djur och ekologi genom digital teknik, virtuella upplevelser och interaktiva miljöer
400 istället för genom traditionella djurparker.

401

402 [7.13.5](#) att Centerpartiet verkar för att utreda möjligheten att placera djur som idag lever i
403 kommersiella djurparker i mer naturliga miljöer eller rehabiliteringscenter, där de kan få ett bättre
404 liv.

405

406

7.1 Minska regelkrånglet för lantbruksföretag

Motionsskrivare: Mikael Westln

Riksorganisationen

Titel

Minska regelkrånglet för lantbruksföretag

Gammalt motionsnummer

Jämtland 12

Medskrivare

Område

Jordbruk

Brödtext

Lantbruk är en av landets viktigaste näringar och en förutsättning för både nationell livsmedelsförsörjning och levande landsbygder. Samtidigt vittnar många lantbruksföretagare om att omfattande regelverk och den administrativa bördan är ett av de största hindren för att kunna bedriva och utveckla sin verksamhet.

Lantbruksföretag omfattas av regler från flera olika myndigheter, däribland Jordbruksverket, Länsstyrelsen, Skatteverket och kommunen. Många av dessa regler är både omfattande och svårtolkade, vilket gör att lantbrukare tvingas lägga orimligt mycket tid och pengar på administration istället för att fokusera på produktion och utveckling. Dessutom upplever många lantbrukare att tillsyns- och kontrollprocesserna är ineffektiva, oförutsägbara och ibland till och med motstridiga mellan olika myndigheter.

En effektivare och mer verksamhetsnära administration skulle inte bara underlätta för de lantbruksföretagare som redan finns, utan också göra det mer attraktivt för unga och nya aktörer att satsa på jordbruk och livsmedelsproduktion i Sverige.

Att-satser

[7.1.1](#) att regelkrånglet för lantbruksföretag minskas genom en regelbroms och förenklade administrativa processer och mer decentraliserad tillsyn som är mer anpassad till lokala förutsättningar.

[7.1.2](#) att myndigheternas tillsyn och krav samordnas för att minska dubbelarbete och ineffektiv administration.

[7.1.3](#) att digitala lösningar och förbättrad dialog mellan lantbrukare och myndigheter införs för att säkerställa ett mer praktiskt och fungerande regelverk.

Distriktets yttrande

Centerpartiets distriktsstyrelse i Jämtlands län ställer sig bakom motionens grundläggande intention att minska regelkrånglet för lantbruksföretag. Ett livskraftigt jord- och skogsbruk är avgörande för Sveriges livsmedelsförsörjning, landsbygdsutveckling och beredskap. Vi anser att en mer effektiv och verksamhetsnära administration kan bidra till att fler vågar investera i näringen och att befintliga lantbrukare kan lägga mer tid på produktion och innovation. /Regelbroms och förenklade administrativa processer: Vi stödjer förslaget om att förenkla administrationen och minska regelbördan för lantbrukare. Detta ligger i linje med Centerpartiets politik om att gå mot principen

om frihet under ansvar och att lita på lantbrukarnas kompetens och engagemang för sin näring och miljö. Införandet av en "regelbroms" kan vara en ny väg framåt och bör utredas vidare. /Decentraliserad tillsyn anpassad till lokala förutsättningar: Vi ser positivt på att tillsyn och kontrollprocesser bör anpassas bättre till lokala förhållanden. Detta kan öka förutsägbarheten och förtroendet mellan lantbrukare och myndigheter, samtidigt som det effektiviserar resurshanteringen. /Samordning av myndigheternas tillsyn och krav: Vi stödjer fullt ut förslaget om att samordna kontroller och rapporteringskrav för att undvika dubbelarbete. Detta går i linje med Centerpartiets nationella linje om att skapa en "En dörr in"-portal där lantbrukare kan lämna sina uppgifter en gång, och myndigheter samverkar i uppgiftsinhämtningen. /Digitala lösningar och förbättrad dialog: Vi ser digitalisering och automatisering som viktiga verktyg för att underlätta lantbrukarnas vardag. Förbättrad kommunikation mellan myndigheter och företag kan skapa ett mer praktiskt och verklighetsnära regelverk. /EU-nivå och överimplementering: Vi vill också lyfta vikten av att Sverige arbetar för att minska överimplementeringen av EU-lagstiftning och verkar för mer resultatorienterade kontroller på EU-nivå. /Slutsats: Vi ställer oss bakom motionen och ser att dess förslag går i linje med Centerpartiets ambition att skapa bättre villkor för lantbrukare. Vissa delar, som regelbromsen och decentraliserad tillsyn, kan innebära nya ställningstaganden för partiet nationellt, men vi ser detta som viktiga steg för att stärka det svenska lantbrukets framtid.

7.2 Motion nationell strategi för småbruk

Motionsskrivare: Martin Joelsson

Titel

Motion nationell strategi för småbruk

Gammalt motionsnummer

Kalmar 26

Medskrivare

Område

Jordbruk

Brödtext

Många människor har säkert fortfarande bilden av Sverige som ett land präglat av en levande idyll på landsbygden med fina gärdesgårdar och småbrutna åkrar. Den bilden stämmer säker till viss del allt jämt men brottas också med besvärliga fakta. Enligt jordbruksverket (2022) har nämligen på bara några år, åkermarken i Sverige minskat med ca 8 000 ha och betesmarken med 400 ha. Företrädesvis är det mindre åkrar och lite mindre rationella beten som antingen planteras igen alternativt hamnar i permanent träda. Att det har blivit så här beror naturligtvis på konkurrensen och att det helt klart inte alltid varit lönsamt att bedriva jordbruk på mindre rationella markbitar.

Att kunna bedriva näringsverksamhet och utnyttja de mindre arealerna har överraskande stora effekter på den biologiska mångfalden visar en internationell studie enligt tidningen Land (PNAS, 2019). Eftersom att vi lever i en värld där vår fauna och flora kämpar i motvind önskar jag att Centerpartiet går tillbaka till rötterna och arbetar fram en nationell strategi där vi ges tydligare incitament till att fortsätta eller återuppta näringsverksamhet på de mindre jordbruksmarkerna.

490 Detta kommer bidra till en större mångfald samtidigt som vi kan nå en högre produktion inom
491 lantbruket samt därtill förhålla oss till EU:s gröna giv.

492 Att-satser

493 [7.2.1](#) att Centerpartiet arbetar fram en nationell strategi för ökat brukande och bevarande av
494 mindre jordbruksmarker.

495 [7.2.2](#) att Centerpartiet skapar en ny miljöersättning särskilt för mindre och svårbrukad
496 jordbruksmark.

497 Distriktets yttrande

498 Intentionen i motionen är en viktig fråga för Centerpartiet

499 För att hålla öppna landskap och behålla vår biologiska mångfald så är det viktigt att vi nyttjar
500 marker på ett klokt och effektivt sätt.

501 Vi har idag en förhållandevis låg nyttjandegrad bland annat på grund av att tidigare odlings och
502 betesmarker har fått en annan skepnad, som exempelvis som utökad skog eller att de har hamnat i
503 träda.

504 Ska vi nå upp till målet att 80% av de livsmedel som vi konsumerar ska komma från svenska gårdar
505 och bönder så är det viktigt att se flera möjligheter, även att se det småskaliga som en möjlighet. Det
506 gör oss samtidigt mindre såbara som land.

507 Motionären menar att Centerpartiet arbetar fram en nationell strategi för ökat brukande och
508 bevarande av mindre jordbruksmarker. Samt skapar en miljöersättning särskilt för mindre och
509 svårbrukad jordbruksmark.

510 Med anledning av detta förslås att motionen bifalles

511 **7.3 Inför en beredskapspeng för det svenska jordbruket**

512 **Motionsskrivare:** Andreas Joäng

513

514 Titel

515 Inför en beredskapspeng för det svenska jordbruket

516 Gammalt motionsnummer

517 Kronoberg 11

518 Medskrivare

519 Gusten Mårtensson

520 Område

521 Jordbruk

522 Brödtext

523 Allt börjar med grunden för vår samhällsuppbyggnad där maten utgör ett av de mest basala
524 behoven. Mat tas ofta för given – den finns i butikshyllorna utan att vi reflekterar över hur den
525 kommer dit. Hela livsmedelskedjan är idag uppbyggd på ett system med begränsad redundans vid
526 större kriser eller krig. Det finns enligt MSB idag inget utpekat ansvar på en statlig myndighet att
527 säkerställa tillgången på livsmedel.

528

529 Denna motion sätter fokus på det första ledet, det vill säga själva matproduktionen, och Sveriges

självförsörjningsgrad. Denna har under tidens gång sjunkit till en oroväckande låg nivå, ca 50 %, vilket är lägre än EU-genomsnittet. Trots en ökad medvetenhet om säkerhetsläget och en alltmer instabil omvärld, gör regeringen fortfarande för lite för att säkra landets matproduktion. Antalet bönder minskar samtidigt stadigt. År 2024 fanns det 55 400 jordbruksföretag i Sverige, en minskning med över 43 % sedan 1990. För att vända utvecklingen krävs ökad lönsamhet och framtidstro inom jordbruket. Jordbruket tar idag ett stort ansvar men utan tillräcklig ersättning. Det är dags att gå från ord till handling.

Vi måste fastställa en godtagbar nivå för nationell matproduktion och på allvar uppvärdera vikten av en fungerande matförsörjning, både i freds- och kristider. Ett konkret steg är att införa en beredskapspeng för svenska bönder. Denna beredskapspeng kan exempelvis täcka viss överproduktion, förbättra kapaciteten att snabbt öka produktionen vid behov samt möjliggöra upprätthållandet av beredskapslager på gårdsnivå eller lokal nivå, inklusive reservdelar och drivmedel.

Att-satser

[7.3.1](#) att Centerpartiet verkar för ett införande av en beredskapspeng för det svenska jordbruket i syfte att stärka Sveriges totalförsvar.

Distriktets yttrande

Bifall på hela motionen, Distriktsstyrelsen ser vikten av att öka tillgången på inhemsk matproduktion och ge partistyrelsen i uppdrag att arbeta fram en möjlig modell för att stärka landsbygden och ge våra små matproducenter möjlighet att växa.

7.4 Motion gällande beredskapsjordbruk

Motionsskrivare: Tobias Bernhardsson

Titel

Motion gällande beredskapsjordbruk

Gammalt motionsnummer

Fyrbodal 10

Medskrivare

Henrik Jansson, Vänersborg, Lisbeth Vestlund, Åmål, Johan Dahlström, Trollhättan, David Malmgren, Trollhättan, Reinhold Hedenblad, Orust, Roger Jodensvi, Tanum

Område

Jordbruk

Brödtext

På samma sätt som det finns beredskapsflygplatser och skyddsrum i fastigheter där det utgår stöd för en viss samhällsnytta, så bör det finnas möjlighet att stödja jordbruk som tillhandahåller viss beredskap, exempelvis när det kommer till livsmedelsförsörjning, energiproduktion eller drivmedelsbehov. Vi behöver mer för att öka vår självförsörjningsgrad och se till att vi ka få grundläggande behov tillgodosedda vid olika kriser. På så vis kan vi stärka såväl försörjningsberedskap och trygghet som grön omställning där hela landet kan fortsätta att bidra till civilförsvaret. Därför behöver vi beredskapsjordbruk.

571 Med anledning av ovan yrkar vi
572

573 Att-satser

574 [7.4.1](#) att Centerpartiet verkar för att det utreds och sedermera införs ett system där strategiskt
575 belägen jordbruksproduktion kan erhålla viss ersättning för att hålla beredskap i händelse av
576 kris, exempelvis när det kommer till livsmedelsförsörjning, energiproduktion eller
577 drivmedelsbehov.

578 Distriktets yttrande

579 Distriktsstyrelsen delar motionens uppfattning att svensk jordbruksproduktion spelar en avgörande
580 roll för livsmedelsförsörjning och beredskap i händelse av kris. Motionen lyfter en viktig fråga om
581 behovet av ersättning till strategiskt belägna jordbruk som bidrar till att upprätthålla samhällsviktig
582 produktion.

583 Regeringens utredning av livsmedelsberedskap i vårpropositionen 2024 har identifierat flera centrala
584 områden där åtgärder behövs, inklusive försörjning av energi, bemanning, lagerhållning av
585 insatsvaror och produktionens geografiska spridning. Det är tydligt att en långsiktigt hållbar och
586 säker livsmedelsproduktion kräver ekonomiska incitament och en stabil planeringshorisont för
587 lantbrukarna. Distriktsstyrelsen ser positivt på en modell där strategiskt belägna jordbruk ges
588 ekonomisk ersättning för att upprätthålla en viss beredskap. Detta skulle kunna innebära stöd för
589 lagerhållning av insatsvaror, säkerställd tillgång till energi och arbetskraft samt flexibla
590 produktionsformer anpassade för krisförhållanden.

591 [7.5 Ökad svensk livsmedelsproduktion för en livskraftig](#) 592 [landsbygd och stärkt beredskap](#)

593 **Motionsskrivare:** Anders Iwerbo

594

595 Titel

596 Ökad svensk livsmedelsproduktion för en livskraftig landsbygd och stärkt beredskap

597 Gammalt motionsnummer

598 Sörmland 6

599 Medskrivare

600 Övriga ledamöter i kretsstyrelsen i Flen, Agneta Flagstad, Bo Hellstedt, Ingegerd Branting och Johanna Tegelstam

601 Område

602 Jordbruk

603 Brödtext

604 Vi skriver mycket om landsbygd i berättelse för Sverige och i reformgruppernas olika arbeten. Det är
605 bra men lantbruket och skogsbrukets viktiga roll i en livskraftig landsbygd glöms bort. Att ha
606 verksamhet och produktion på landsbygden genererar direkta nyttor och de kan inte ersättas med
607 olika bidrag. Ett produktivt normallantbruk försörjer ett stort antal personer direkt eller i den
608 efterföljande livsmedelskedjan.

609 Med en ökad livsmedelsproduktion i både små och stora lantbruk ökar också den svenska
610 livsmedelsberedskapen. En ökad produktion handlar mycket om framtidstro och uppskattning från

611 det övriga samhället, det handlar inte om ökade bidrag.
612 Som exempel kan man ta att lantbruk idag klassas som miljöfarlig verksamhet vilket inte ökar viljan
613 att investera och producera. Vi kan minska regelkrånglet, det finns idag ca 850 olika regler som
614 lantbruksföretagare skall förhålla sig till.
615 Lantbruket och skogen kan bidra till klimatomställningen, men man gör det genom effektiv
616 produktion och inte genom att minska naturliga koldioxidutsläpp från djurproduktion.
617 Ett av de viktigaste incitamenten för att utveckla ett företag är en bra äganderättslagstiftning. Här
618 har vi idag problem och vi behöver stå upp för den enskilda äganderätten. Att fortsatt arbete med
619 att reformera strandskyddet måste ske för att inte stoppa investeringar för lantbruk som finns i
620 sjönära lägen.
621 När man läser Centerpartiets berättelse för Sverige står det en del om de bönder som startade
622 partiet och de som värnade sitt självbestämmande. Detta är mycket viktigt och behöver lyftas fram
623 mera även i nutid. Man skriver om sunt bondförnuft men vi saknar hur vi skall uppmuntra
624 framtidens bönder att fortsätta och öka produktionen. Dessa delar måste markeras och drivas hårt
625 av oss i Centerpartiet då de utpekade samarbetspartierna inte har detta som sina starkaste sidor,
626 snarare tvärtom.
627 Vi anser att det är högt prioriterat att återskapa partiets förtroende och sakägarskap inom
628 landsbygdspolitiken genom att lyfta fram att Centerpartiet är det främsta landsbygdspartiet och
629 tydliggöra hur våra grundläggande idéer och våra rötter svarar mot dagens och framtidens
630 samhällsutmaningar.

631

632 Att-satser

633 [7.5.1](#) att Centerpartiet ska prioritera att återskapa partiets förtroende och sakägarskap inom
634 landsbygdspolitiken med fokus på att skapa bättre förutsättningar för en ökad svensk
635 livsmedelsproduktion för en livskraftig landsbygd och stärkt beredskap

636 Distriktets yttrande

637 Distriktsstyrelsens yttrande

638 Sörmland 6, Ökad svensk livsmedelsproduktion för en livskraftig landsbygd och stärkt beredskap.
639 Motionärerna lyfter många viktiga frågor som under lång tid varit Centerpartiets baspolitik. De
640 agrara näringarna är helt avgörande för landsbygdens överlevnad. Det förändrade säkerhetsläget i
641 Europa och världen gör det än viktigare att säkra och stödja svenskt jordbruk.
642 Centerpartiet driver dag dessa frågor med stort engagemang inom utskott och beredningar, dock vill
643 DS understryka att kommunikationen runt vårt arbete i dessa frågor är undermålig.
644 Med anledning av detta anser distriktsstyrelsen motionen besvarad med ett medskick till partiets
645 talespersoner inom dessa frågor, om att vara mer utåtriktade och tydliga med våra
646 ställningstaganden. Detta blir ännu mer viktigt med tanke på vad som händer i vår omvärld just nu.
647 Sörmland 6
648 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman att motionen ska anses besvarad

649 [7.6 Motion om reformarbetsgrupp för att utveckla](#) 650 [jordbrukspolitik som långsiktigt stärker svensk mjölk- och](#) 651 [köttdjursproduktion](#)

652 **Motionsskrivare:** Gabriella Hammarskjöld

653 Riksorganisationen

654 Titel

655 Motion om reformarbetsgrupp för att utveckla jordbrukspolitik som långsiktigt stärker svensk mjölk-
656 och köttdjursproduktion

657 Gammalt motionsnummer

658 Gotland 8

659 Medskrivare

660

661 Område

662 Jordbruk

663 Brödtext

664 Svensk mjölk- och köttdjursproduktion har länge utgjort en viktig grundbas för Sveriges
665 Livsmedelsproduktion. Svensk mjölk- och köttdjursproduktion har också traditionellt haft en
666 spridning över stora delar av Sverige. Dessa produktionsgrenar utgör också extra viktig
667 försörjningsbas för de delar av Sveriges lantbruk som är förlagd i glesbygd och så kallade skogsbygd-
668 och mellanbygdsområden. Det vill säga lantbrukslän som inte i alla delar har samma konkurrenskraft
669 när det gäller växtodlingsproduktion som finns inom många av södra Sverige slättbygder.
670 De senaste 10 åren har alldeles för få investeringar skett av nya och utökade produktionsenheter på
671 den här typen av lantbruk i gles- och skogs- och mellanbygder i Sverige. Det enda som stadigt verkar
672 ske är att allt fler sådana gårdar lägger ner eller slås ihop och att antalet produktionsenheter och
673 djurenheter stadigt minskar eller i vart fall inte ökar. I vissa län i Sverige, bland annat Norrland är
674 därmed produktionen nere på en så låg kritisk nivå att produktionsvolymerna snart inte kan
675 bibehålla en ekonomisk bärkraft för att hålla ett modernt och kostnadseffektivt mejeri och slakteri
676 igång. Något behöver således göras från politiskt håll då beredskap och självförsörjning av svenska
677 livsmedel verkligen måste säkras i hela Sverige!

678 Att få fram breda och väl förankrade jordbrukspolitiska reformprogram för svensk mjölk- och
679 köttproduktion bedöms samtidigt vara helt avgörande för svensk och gotländsk
680 livsmedelsproduktion och lantbrukets långsiktiga framtid och konkurrenskraft. Frågan brådskar av
681 flera skäl.

682 Inom svenskt lantbruk pågår ett stort antal generationsskiften på gårdar runt om över hela Sverige.
683 Detta då det sedan länge har varit känt att Sveriges lantbruksproduktion generellt har en föråldrad
684 lantbrukarkår. Att få till ekonomiskt bärkraftiga och fungerande generationsskiften kräver att svensk
685 jordbrukspolitik mer aktivt jobbar med denna stora utmaning på en bredare politisk nivå. Både
686 genom att aktivt utvärdera utformningen av EU-stöden, men även i syfte att överväga andra former
687 av stöd och stimulanspaket för att få Sveriges lantbrukarkår förnygrat på fler gårdar i Sverige.
688 I Sveriges närmaste omvärld sker nu också en större politisk omsvängning i exempelvis Danmark och
689 Holland, där synen på klimatutsläpp från lantbruk och mjölk- och köttproduktion nu snabb
690 förändras. Detta sker nu i och med EU:s klimatlagar om krav om klimatutsläpp även från
691 lantbrukssektorn. Här finns det en outnyttjad möjlighet för Sverige att lägga fram en fortsatt
692 jordbrukspolitik som på många sätt leder till ett mer hållbart lantbruk både ur klimatperspektiv, men
693 även ur ett stärkt produktionsperspektiv. Detta för att säkerställa att Sverige kan långsiktigt öka sin
694 självförsörjningsgrad som de senaste decennierna blivit oroande låg. Och samtidigt ta
695 marknadsandelar som nu av klimatskäl minskar i länder där produktionsformerna inte haft så låga
696 klimatutsläpp som svensk produktion under lång tid faktiskt har haft.

697 Men för att lyckas med detta finns det stora och reella utmaningar som Centerpartiet sannolikt är
698 det enda riktigt lämpade partiet i svensk politik, att ta fram. Detta då reformprogram av dessa slag

behöver vara väl balanserade och genomtänkta jordbrukspolitiska reformförslag som både ökar produktionsmålen och samtidigt möter de framtida miljö- och klimatkraven. De senaste 30 åren har det egentligen inte skett någon reell ökning av det totala antalet mjölk- eller köttdjur i Sverige. Utan den långsiktiga trenden är att antalet djurenheter stadigt sjunker enligt jordbruksstatistiken. Med anledning av detta faktum i kombination med den svaga utvecklingen kring nyinvesteringar på gårdsnivå i många traditionella jordbrukslän, finns det stor anledning för Centerpartiet på Riskpolitisknivå i samarbete med flera av Centerpartiets jordbruksdistrikt runt om i landet att engagera sig betydligt djupare och mer varaktigt i detta för Sverige och svensk landsbygds så viktiga politikreformbehov.

Att-satser

[7.6.1](#) att utvärdera utfall och effekter av EU:s nya jordbrukspolitiska stöd från 2023 och framåt med fokus på effekter på län och gårdsnivå för svensk mjölk- och köttjursproduktion. Utvärderingen baserad både på tillgänglig statistik och genom dialog med berörda branschorganisationer, lantbrukets rådgivningsorganisationer med flera.

[7.6.2](#) att genomföra en utvärdering och analys kring om de politiska målen att påskynda arbetet med regelförenklingar för svensk jordbruksproduktion och identifiera vad som utgör de viktigaste hindren på EU-nivå, på myndighetsnivå och på gårdsnivå baserat på riktade intervjuer och utvärderingar mot EU-parlamentariker, jordbruksexperter, myndighetsrepresentanter, jordbruksrådgivare och forskare.

[7.6.3](#) att baserat på resultaten från utvärderingen enligt ovan och i dialog med för lantbruket relevanta myndigheter, branschorganisationer och rådgivningskompetenser utveckla övergripande förslag till en mer konkret och trovärdig reformagenda för svensk jordbrukspolitik för mjölk- och köttjursproduktion inför valet 2026.

Distriktets yttrande

Distriktsstyrelsen stödjer helhjärtat ambitionen i motionen, som en del av en nödvändig reformagenda för svenskt jordbruk överlag. Vi bör dock inte "begränsa" initiativet till mjölk- och köttproduktion, utan vidga perspektivet – behovet av effektivitet och ökad attraktions-kraft gäller för samtliga av de gröna näringarna. Samma sak gäller för behovet av regel-förenklingar och minskad administration till förmån för en hållbar tillväxt i branschen - det är inte bara nödvändig utan också en förutsättning för hela landets tillväxt.

Distriktsstyrelsen föreslår därför en justering av yrkandena, där andemeningen behålls men där perspektivet breddas, enligt följande:

1. Att utvärdera utfall och effekter av EU:s nya jordbrukspolitiska stöd från 2023 och framåt med fokus på effekter på län och gårdsnivå för svenskt jordbruk överlag. Utvärderingen baserad både på tillgänglig statistik och genom dialog med berörda branschorganisationer, lantbrukets rådgivningsorganisationer med flera.

2. Att genomföra en utvärdering och analys kring om de politiska målen att påskynda arbetet med regelförenklingar för svensk jordbruksproduktion och identifiera vad som utgör de viktigaste hindren på EU-nivå, på myndighetsnivå och på gårdsnivå baserat på riktade intervjuer och utvärderingar mot EU-parlamentariker, jordbruksexperter, myndighetsrepresentanter, jordbruksrådgivare och forskare.

3. Att baserat på resultaten från utvärderingen enligt ovan och i dialog med för lantbruket relevanta myndigheter, branschorganisationer och rådgivnings-kompetenser utveckla övergripande förslag till en mer konkret och trovärdig reformagenda för svensk jordbrukspolitik för mjölk- och

744 köttdjursproduktion
745 inför valet 2026.

746 **7.7 Motion om Ungas möjlighet att förvärva en gård**

747 **Motionsskrivare:** Per Möller

748 Riksorganisationen

749 Titel

750 Motion om Ungas möjlighet att förvärva en gård

751 Gammalt motionsnummer

752 Uppsala 14

753 Medskrivare

754

755 Område

756 Jordbruk

757 Brödtext

758 Motion till Centerpartiets distriktsstämma 2025

759

760 Som det är nu har ungdomar väldigt svårt att köpa en jordbruksfastighet. Priset på en mindre gård är
761 högre än avkastningen den kan ge. Man måste ha med sig ett stort eget kapital.

762 Det medför, att om man inte född på en gård är det nästan omöjligt att kunna köpa en gård. I skogs-
763 och mellanbygderna är det svårt att få till stora och rationella gårdar. Man flyttar stora djurgårdar på
764 flera hundra djur ner på slättbygden. Hur ska vi då kunna bevara beteshagar, ett öppet landskap och
765 biologisk mångfald. Likväl vid krig och kris blir vi väldigt sårbara om matproduktionen sker på ett
766 fåtal platser. Man har fokuserat på att ett jordbruk ska ha sådan lönsamhet att en familj ska klara sig
767 . Men när priserna på produkterna inte följer med prisutvecklingen på fastigheter, blir det svårt som
768 nystartad att driva ett lantbruk.

769 Man måste inse att om vi ska ha lantbruk i hela landet, måste det finnas möjlighet driva ett jordbruk
770 med olika inriktningar. Ska man då söka tex investerings stöd faller det på att man är för liten. Men
771 för landet som helhet, är det viktigt att det finns gårdar överallt som håller landsbygden och den
772 biologiska mångfalden levande.

773

774

775

776

777 **Att-satser**

778 **7.7.1** att staten går in med lånegarantier med låg ränta för ungdomar som vill ta lån för att kunna
779 köpa en gård.

780 **Distriktets yttrande**

781 Sveriges lantbrukarkår är väldigt ålderstigen och priserna på jordbruksfastigheter blir allt högre. Det
782 är av stor nationell betydelse att yngre och även sådana som inte har möjlighet att genom
783 generationsväxling kan ta över och driva jord- och skogsbruk. Motionären lyfter frågan om
784 möjligheter till statliga stöd för att ungdomar lättare ska kunna förvärva jordbruksfastigheter.

7.8 Ta bort detaljstyrande jordbrukssubventioner

Motionsskrivare: Erik Johnsson

Riksorganisationen

Titel

Ta bort detaljstyrande jordbrukssubventioner

Gammalt motionsnummer

Centerstudenter 19

Medskrivare

Centerstudenters förbundsstyrelse

Område

Jordbruk

Brödtext

Detaljstyrande jordbrukssubventioner bidrar till att förvränga mekanismer på marknaden vilket i sin tur kan leda till negativa konsekvenser som exempelvis överproduktion av produkter med lägre efterfrågan. Detta har negativa följder som påverkar lantbrukare och försäljning av deras varor. Dessutom skapar det en förvrängd konkurrens på den globala marknaden, där de lantbrukare i länder med jordbrukssubventioner har en fördel som lantbrukare i länder utan jordbrukssubventioner inte har. Europas länder bör agera som föregångare i världen för att se till att marknaden för livsmedel är stabil och rättvis över tid. Inte minst för konsumenterna men självklart även för jordbrukare runt om i världen såväl som inom EU. Det är även viktigt att uppvärdera yrkesrollen och visa att de inte behöver subventioner för att klara sig. De är företagare som både kan och vill agera på en fri och rättvis marknad.

Livsmedelsproduktion är en kapitaltung bransch där investeringarna ofta är stora. Jordbrukssubventioner snedvrider och utjämnar konkurrensen mellan lantbrukare vilket försämrar incitamenten att faktiskt investera i nya tekniker eller på andra sätt utveckla sitt lantbruk. Det måste vara möjligt att konkurrera ut andra eftersom det annars inte är möjligt att faktiskt få valuta för den risk som förändring innebär.

Detaljstyrda ekonomiska jordbruksstöd är i längden direkt skadliga för lantbruket. Bidrag för att odla specifika grödor i specifik ordning är ett sådant exempel. Maktskiften som sker var fjärde eller var femte år påverkar politiken och kan generera extrema svängningar gällande vilka ekonomiska stöd som ska ges och inte ges. Detta är en alldeles för stor osäkerhet för lantbrukets investeringar i både produktion och teknik. Något som istället ger en långsiktig stabilitet inom lantbruket är den fria marknaden. Ytterkanterna i politiken växer både i Sverige och i Europa. För att säkerställa en stabil livsmedelsproduktion och ett hållbart lantbruk är det lantbrukaren och marknaden själv som är experterna.

Att-satser

7.8.1 att Centerpartiet ställer sig positivt till att ta bort detaljstyrande jordbrukssubventioner inom hela EU, för en långsiktig stabilitet inom lantbruket.

826 [7.8.2](#) att Centerpartiet ställer sig positivt till att stärka jordbrukets konkurrenskraft genom ökad
827 frihandel med omvärlden och mindre detaljstyrning.

828 Distriktets yttrande

829 Bifall i sin helhet

830 [7.9 Avskaffa CAP](#)

831 **Motionsskrivare:** Melvin Wåhlén

832 Riksorganisationen

833 Titel

834 Avskaffa CAP

835 Gammalt motionsnummer

836 Stockholms stad 92

837 Medskrivare

838

839 Område

840 Jordbruk

841 Brödtext

842 Det är dags att säga ifrån mot ett ineffektivt och föråldrat system som CAP (Common Agricultural
843 Policy), ett gemensamt jordbruksstöd som tar enorma mängder pengar från skattebetalarna och
844 lägger dem i fickorna på stora jordbruk och jättar inom jordbruk.. I en tid då vi kämpar för klimatet
845 och mot slöseri med resurser, kan vi inte längre acceptera ett stöd som gång på gång visat sig göra
846 mer skada än nytta för vår miljö och vår ekonomi. Vi behöver en ny, modern jordbrukspolitik som
847 faktiskt svarar mot de behov vi har idag – inte föråldrade strukturer som bara göder de redan rika
848 storbönderna från i huvudsak Frankrike.

849

850 CAP-systemet har länge varit en bromskloss för den gröna omställningen, ett system där stora
851 företag subventioneras för att köra på som vanligt utan att tänka på miljö, hållbarhet eller
852 klimatpåverkan. Det är pengar som skulle kunna gå till att skapa innovation, klimatanpassade
853 lösningar och småföretagande inom jordbruket, istället för att göda ineffektiva jättar. Att avskaffa
854 CAP skulle göra EU mer konkurrenskraftigt och låta marknaden blomstra på ett sätt som gynnar
855 klimatet och våra samhällen. Marknaden ska värnas, inte subventionerna som förstör för
856 marknaden.

857

858

859 Centerpartiet måste tydligt stå upp för en politik som utmanar det här systemet. Vi behöver sätta
860 press inom Renew Europe på de partier som ännu håller fast vid denna ineffektiva pengamaskin. Det
861 är dags att visa att vi står på medborgarnas och klimatets sida och inte låter ett fåtal stora aktörer
862 sätta käppar i hjulen för ett hållbart och konkurrenskraftigt EU.

863

864 Marknadsekonomin måste värnas.

865 Att-satser

866 [7.9.1](#) att Centerpartiet verkar för att avskaffa CAP (Common Agriculture Policy) inom den
867 Europeiska Unionen snarast möjligt.

868 [7.9.2](#) att Centerpartiet verkar för att utesluta partier i Renew Europe som är för subventioner av
869 jordbruk.

870 [7.9.3](#) att Centerpartiet verkar för att inom EU verka för att skapa en marknadsbaserad
871 jordbrukspolitik.

872 [7.9.4](#) att Centerpartiet verkar för skärpta tullar mot Kina med anledning av Kinas devalverande
873 politik.

874 Distriktets yttrande

875 Distriktsstyrelsens svar:

876 Distriktsstyrelsen instämmer i att det gemensamma jordbruksstödet i EU är kostsamt och av många
877 olika skäl behöver reformeras, bland annat utifrån klimatnytta och skatterationalitet. Däremot anser
878 inte distriktsstyrelsen att den gemensamma jordbrukspolitiken ska avskaffas i sin helhet då den
879 syftar till att främja produktion av livsmedel i Europa samt bidrar till regional utveckling och
880 arbetstillfällen. Vidare befinner vi oss i Europa nu i en tid när vårt självförsörjande av livsmedel samt
881 försvarsförmåga blivit centrala på grund av globala politiska oroligheter och pågående anfallskrig i
882 Ukraina.

883 Centerpartiets inriktning är att verka för ett starkt samarbete i Europaparlamentet inom vår liberala
884 grupp Renew Europe. Att agera för att utesluta systerpartier i vår samarbetsgrupp i
885 Europaparlamentet i för att de har en annan politisk inställning i vissa sakfrågor är en söndrande
886 strategi som distriktsstyrelsen inte ställer sig bakom. Distriktsstyrelsen står inte bakom att införa en
887 större marknadslogik inom jordbruksstödet. Jordbruket kan få svårt att klara sig på en helt öppen
888 internationell marknad och det finns andra värden som jordbruket står för.

889 Distriktsstyrelsen instämmer i att det finns en stor potential att reformera CAP och uppskattar
890 förslaget att införa en större marknadslogik inom jordbruksstödet .

891 Centerpartiet har en stark tro på frihandelns värde och möjligheter. Att verka för att EU inför tullar
892 är därför inte en politik som distriktsstyrelsen vill främja. Med det sagt finns starka anledningar att
893 – på det sätt som nu görs idag av EU – fortsätta se över handelsrelationer och beroendesituationer i
894 en geopolitiskt osäker tid där unionen behöver en större motståndskraft i relation till Kina, med fler
895 länder.

896 [7.10 Motion om att ogräset Vitbläran utgör ett hot mot](#) 897 [gotländsk livsmedelsproduktion](#)

898 **Motionsskrivare:** Gabriella Hammarskjöld

899

900 Titel

901 Motion om att ogräset Vitbläran utgör ett hot mot gotländsk livsmedelsproduktion

902 Gammalt motionsnummer

903 Gotland 7

904 Medskrivare

905

906 Område

907 Jordbruk

908 Brödtext

909 I flera delar av Sverige har så kallade superogärs kommit till att bli ett växande problem för
910 lantbrukare och svensk livsmedelsproduktion.

911 Nu sker en väldigt snabb utveckling där ett specifikt problemogräs är på väg att kunna få mycket stor
912 spridning på Gotland. Det är ogräset Vitblära som visat sig vara extra problematiskt just på Gotland
913 eftersom ogräset trivs i kalkrika, väldränerade mullrika jordar med relativt högt pH.

914 Men den främsta orsaken varför Vitblära kunnat spridas så kraftigt är att de tidigare godkända
915 växtskyddsmedel som var mest verksamma mot just detta ogräs inte längre får användas, eller med
916 krav om en minskad dos, som därmed gör att preparatets ogräsbekämpande effekt blir för svag. I
917 dagsläget ger ogräsbekämpningsmedel med bästa formen av blandning endast en 70 - 80%
918 bekämpning av Vitbläran, vilket är alldeles för otillräckligt för att effektivt minska den nu pågående
919 snabbt ökande spridningen.

920 En annan eventuellt bidragande orsak kan vara den förändring i växtföljder som kan ske när
921 mängden vall i växtföljderna minskas till förmån för andra konkurrenssvaga och mer ljusinsläppande
922 grödor så som spannmål eller majs exempelvis utgör. Sverige tog bort vallstödet från EU-stöden vid
923 EU:s nya Jordbrukspolitiska stödprogram 2023. Det kan ha bidragit till att färre lantbrukare har en
924 större areal i vall även på Gotland, vilket i sig riskerar påskynda spridningen av Vitbläran på
925 gotländska åkermark. Detta eftersom växtföljder med långliggande vallar är det enda som starkt
926 håller tillbaka spridningen av Vitbläran. Nuvarande Regeringen har nu återinfört vallstödet men då
927 endast i slättbygd vilket sannolikt inte bedöms bidra till att i tillräcklig grad gynna en ökning av
928 nyttjande av vallstöd på Gotland i syfte att motverka Vitblärans spridning.

929 Övriga ogräsbekämpande insatser så som rengöring av maskiner, handplockning, att aktivera
930 frösådd av ogräset innan sådd med mera alla vara otillräckliga åtgärder för att helt få stopp på
931 spridningen. En viktig orsak är att Vitbläran sätter otroliga mängder frö, där varje enskild frökapsel
932 kan ge bort emot 300 frön. Och Vitbläran kan också sprida sig via sidorotutskott som gör att när den
933 väl är etablerad så sprids den även via rotdelarna via jordbearbetningen.

934 Gotland har ca 86. 0000 hektar åkermark idag. Enligt uppgifter från Länsstyrelsen från ett år sedan i
935 början av 2025 så bedömdes då ca 50 - 60 hektar vara riktigt allvarligt påverkade av Vitbläran och ca
936 ett par tusen hektar ansågs påverkade av ogräset. Denna siffra har garanterat ökat ytterligare uppåt
937 under 2024 då många signaler om de växande ogräsproblemen har signalerats från
938 växtodlingsrådgivare och många olika växtodlingsproducenter runt om på ön.

939 Det är en allvarlig situation som Gotland riskerar att hamna i rörande Vitblärans snabba spridning på
940 gotländsk åkermark på ett sätt som inte sker i övriga Sverige.

941 Om ingen mer aktiv insats görs riskerar Vitbläran inom bara några år utgöra ett så allvarligt problem
942 för tillräckligt många lantbrukare för att det ska börja påverka deras växtodlingsplaner, alltmer
943 stigande kostnader för ogräsbekämpning och i slutändan riskera att börja sänka växtodlingens
944 lönsamhet och konkurrenskraft.

945 I det allvarliga beredskapsläge som Gotland också är försatt i bedöms det som oerhört centralt och
946 viktigt att de gotländska lantbrukarna kan bibehålla sin fortsatta produktionsförmåga och
947 självförsörjningsgrad. All försämring av självförsörjning bedöms utgöra en risk för Gotland vid ett
948 försämrat världsläge och ännu hellre vid reella krigshot.

949 Innan ogräsproblemen med Vitbläran riskerar att på allvar explodera och spridas till ännu större
950 arealer gotländsk åkermark och därmed riskera en mycket svårare insats för att motverka dess
951 långtidseffekter så yrkar Centerpartiet på:

952

953 **Att-satser**

954 [7.10.1](#) att ett undantag beslutas vid nationella myndigheter för att möjliggöra ett mer funktionellt
955 och verksamt sprutpreparat som har tillräckligt god effekt på ogräset Vitblära.

956 [7.10.2](#) att undantaget beslutas i beredskapssyfte för att bibehålla och stärka Gotlands lantbrukares
957 förmåga att garantera en fortsatt säker självförsörjningsgrad i ett läge när hotbilden mot
958 Sverige och Gotland specifikt ständigt ökar.

959 [7.10.3](#) att undantaget om möjligt gäller under minst en 10 års period för att skapa en långsiktig
960 lösning i frågan och att på så vis stadigt få ner mängderna av ogräset Vitblära på gotländska
961 åkermark till nivåer som de tidigare befunnit sig på.

962 **Distriktets yttrande**

963 Vitblära har blivit ett problemogräs på Gotland, precis som motionären beskriver så har vitblära en
964 fördel på just Gotland då den trivs i kalkrika jordar.

965 Kemisk bekämpning är något som vi också behöver vara restriktiva med, vi behöver
966 se "behovsanpassad bekämpning" som regel. Med detta sagt så behöver vi också
967 vara lösningsorienterade i möjligheterna att komma till rätta med de ogräs som blir problematiska,
968 eller invasiva. Eftersom förutsättningarna är olika i vårt land, exempelvis olika växtzoner, och olika
969 jordtyper, så kommer vi att ha olika problem vilket vi behöver förstå och skapa möjlighet i att
970 anpassa regelverket till.

971 Både Mikael Larsson och Stina Larsson har lyft olika perspektiv om onödig spridning av
972 svärbekämpade arter så som renkavle och hönshirs. Det vore helt i linje med Centerpartiets politik
973 att även belysa och skapa möjlighet för undantag för att åtgärda problemet vi nu ser på Gotland med
974 vitbläran.

975 Distriktsstyrelsens bedömning är att denna motion tydliggör att vi behöver arbeta aktivt i frågorna
976 kring hanteringen av problemogräs. Det är på nationell nivå som bestämmelserna skapas och det är
977 där vi behöver politiken för det.

978 **7.11 Främja odling och användning av industrihampa för en**
979 **hållbar framtid**

980 **Motionsskrivare:** Anders Danielsson

981

982 **Titel**

983 Främja odling och användning av industrihampa för en hållbar framtid

984 **Gammalt motionsnummer**

985 Kalmar 23

986 **Medskrivare**

987

988 **Område**

989 Jordbruk

990 **Brödtext**

991 Bakgrund

992 Industrihampa är en av de mest mångsidiga och miljövänliga grödorna i världen. Den har potential

993 att spela en central roll i omställningen till en cirkulär ekonomi genom att erbjuda hållbara alternativ
 994 inom energi, textilier, byggmaterial och plast.
 995
 996 Hampans egenskaper är imponerande: den växer snabbt, kräver minimalt med vatten och
 997 bekämpningsmedel, och kan bidra till att rena luft och jord. Dess användningsområden sträcker sig
 998 från papper och textilier till biologiskt nedbrytbara plaster och proteinrika livsmedel. Trots detta är
 999 odlingen av hampa i Sverige fortfarande begränsad, delvis på grund av regulatoriska hinder och
 1000 okunskap om dess fördelar.
 1001
 1002 Centerpartiet har en unik möjlighet att driva fram en förändring som gynnar både miljö och ekonomi
 1003 genom att främja hampans potential som en viktig gröda för framtiden.
 1004
 1005 Motivering
 1006 Industrihampa har potential att bidra till Sveriges klimatomställning, stärka jordbrukets
 1007 konkurrenskraft och skapa nya, hållbara jobb. Genom att ta tillvara på hampans unika egenskaper
 1008 kan vi minska vår miljöpåverkan, främja biologisk mångfald och öka självförsörjningsgraden inom
 1009 flera sektorer.
 1010
 1011 Centerpartiet, som alltid har värnat om hållbarhet och innovation, bör leda arbetet med att göra
 1012 Sverige till ett föregångsland inom odling och användning av industrihampa.

1013 **Att-satser**

1014 [7.11.1](#) att förenkla regler och tillstånd för odling av industrihampa. Verka för en revidering av regler
 1015 som hindrar odling av industrihampa i linje med EU:s standarder för industrihampa.

1016 [7.11.2](#) att stimulera forskning och innovation inom hampabaserade produkter. Ge stöd till
 1017 forskning och utveckling av hampabaserade material såsom biologiskt nedbrytbar plast,
 1018 byggmaterial och textilier. Stimulera innovation inom livsmedelssektorn för att ta vara på
 1019 hampans näringsmässiga fördelar.

1020 [7.11.3](#) att stärka jordbrukares möjligheter att odla hampa. Inför ekonomiska incitament, såsom
 1021 subventioner eller skattereduktioner, för jordbrukare som väljer att odla hampa. Utbilda och
 1022 informera jordbrukare om hampans fördelar och potentiella marknader.

1023 [7.11.4](#) att främja hampans roll i klimatomställningen. Använd industrihampa som en del av Sveriges
 1024 klimatstrategi genom att lyfta fram dess förmåga att binda koldioxid och rena mark och luft.
 1025 Inför industrihampa som en nyckelgröda i arbetet med att minska beroendet av
 1026 fossilbaserade produkter.

1027 [7.11.5](#) att stimulera den svenska marknaden för hampabaserade produkter. Uppmuntra företag att
 1028 använda hampa i produktionen av byggmaterial, textilier och kosmetika genom att erbjuda
 1029 ekonomiska incitament eller upphandlingsstöd. Främja användningen av hampabaserade
 1030 plastprodukter som ett alternativ till traditionella plaster.

1031 **Distriktets yttrande**

1032 Hampa är ett bra komplement både för lant/skogsbrukare och för klimatet. Det kan bidra till att öka
 1033 jordbrukets konkurrenskraft. Det kan bidra till klimatomställningen vid tillverkning av fordonsdiesel,
 1034 inom energi för att säkerställa el- och värmebehov, vid tillverkning av textilier, byggmaterial och
 1035 plast.
 1036 Det finns dock en motsättning i att öka hampodling på bekostnad av andra grödor med tanke på vårt

1037 behov av att öka vår självförsörjningsgrad. Distriktsstyrelsen tänker att detta bör beaktas i ev.
1038 ekonomiska stödpaket för hampaodling.
1039 Vårt svenska regelverk skiljer sig inte i någon större utsträckning från EU standarden men vi har ett
1040 licenssystem för odling och omfattande kontroller som kan komplicera tillvaron för hampodlingen.
1041 Bristerna i Sverige ligger nog mer på området know how, samt brist på utrustning för bearbetning av
1042 skördarna samt kännedom om hampans möjligheter.
1043 Med anledning av detta förslås att motionen bifalles

1044 **7.12 Motion om Minskade metanutsläpp från nötkreatur** 1045 **genom innovation och samverkan**

1046 **Motionsskrivare:** Johannes Frosteman

1047 Riksorganisationen

1048 Titel

1049 Motion om Minskade metanutsläpp från nötkreatur genom innovation och samverkan

1050 Gammalt motionsnummer

1051 Stockholms stad 43

1052 Medskrivare

1053

1054 Område

1055 Jordbruk

1056 Brödtext

1057 Metanutsläpp från nötkreatur utgör en betydande del av Sveriges jordbruksrelaterade
1058 klimatpåverkan. Samtidigt är svensk animalieproduktion en av världens mest hållbara, med höga
1059 krav på djurvelfärd och miljöhänsyn. För att ytterligare minska klimatavtrycket från nötkreatur
1060 behöver vi satsa på innovation, forskning och incitament för hållbar utveckling inom jordbruket.

1061

1062 Ny teknik, som fodertillskott som minskar metanproduktionen i kornas magar, kan spela en
1063 avgörande roll i att minska utsläppen. För att dessa lösningar ska nå bred tillämpning krävs stöd till
1064 lantbrukare, samverkan med näringsliv och forskning samt tydliga incitament för omställning.

1065 Att-satser

1066 [7.12.1](#) att regeringen stärker satsningar på forskning och innovation för att minska metanutsläpp
1067 från nötkreatur, inklusive utveckling av effektiva fodertillskott.

1068 [7.12.2](#) att incitament och stöd ges till lantbrukare som implementerar lösningar för att minska
1069 metanutsläpp i sin produktion.

1070 [7.12.3](#) att en nationell strategi tas fram för att säkerställa bred tillämpning av metanreducerande
1071 åtgärder inom svensk djurhållning.

1072 [7.12.4](#) att Sverige driver på för att inkludera metanreducerande åtgärder i EU:s jordbrukspolitik och
1073 klimatmål.

1074 [7.12.5](#) att information och rådgivning till lantbrukare om metanreducerande lösningar förstärks
1075 genom samarbeten med branschorganisationer och forskningsinstitut.

1076 Distriktets yttrande
1077 Distriktsstyrelsens svar:
1078 Distriktsstyrelsens svar: Motionären tar upp en viktig fråga inom kampen mot klimat-förändringarna.
1079 Delar av vår matproduktion orsakar omfattande utsläpp av gaser som har stor påverkan på klimatet.
1080 Internationellt är det bland annat idisslande djur och odling av ris som orsakar utsläpp av metan.
1081 Metan är en kraftfull klimatgas, 28 ggr kraftigare än koldioxid. Den har kraftigt klimatskadliga
1082 effekter och det hjälper inte att det är ett biogent utsläpp. Det är mycket viktigt att vi minskar dessa
1083 utsläpp av metan. Därför är det väldigt glädjande nyheter att forskning har kommit fram till bland
1084 annat nya modifierade rissorter som orsakar mycket mindre metanutsläpp och fodertillskott till
1085 nötkreatur som minskar deras metanutsläpp. Distriktsstyrelsen delar helt motion-ärens uppfattning
1086 att dessa utsläpp måste minska och att det vi kan påverka i Sverige genom fodertillskott är ett viktigt
1087 bidrag till internationella ansträngningar att minska klimatförändringarna. Det som föreslås ligger
1088 nära flera tidigare motioner inom forskning och inom jordbruk, men vi har inte hittat just det här.

1089 **7.13 Förbud djurparker med fokus på underhållning**

1090 **Motionsskrivare:** Hamid Ershad Sarabi

1091 Riksorganisationen

1092 Titel

1093 Förbud djurparker med fokus på underhållning

1094 Gammalt motionsnummer

1095 Stockholms stad 44

1096 Medskrivare

1097

1098 Område

1099 Jordbruk

1100 Brödtext

1101 Djurparker har länge varit en del av samhällets sätt att visa upp och bevara djurarter. De har
1102 marknadsförts som platser för utbildning, forskning och bevarande av hotade arter. Dock har det
1103 under de senaste åren blivit alltmer uppenbart att många djurparker i första hand drivs av
1104 kommersiella intressen och fungerar som nöjesanläggningar snarare än institutioner för bevarande
1105 och forskning.

1106

1107 Djur i fångenskap begränsas ofta i sitt naturliga beteende, hålls på för små ytor och utsätts för
1108 onaturlig stress. Studier och granskningar har visat att många djur i djurparker utvecklar stereotypa
1109 beteenden som gungande, vandrande och självskadebeteenden – tecken på psykisk och fysisk
1110 ohälsa.

1111

1112 Vidare har det avslöjats att många djurparker avlivar friska djur för att ge plats åt nya ungar som
1113 lockar fler besökare. Detta sker trots att parkerna hävdar att de arbetar för bevarande av arter. Ett
1114 känt exempel är den danska Köpenhamns zoo, som år 2014 avlivade en fullt frisk giraffunge,
1115 dissekerade den offentligt inför publik och sedan matade den till lejonen.

1116

1117 I Sverige har incidenter som den på Furuviksparken, där flera schimpanser sköts ihjäl efter att ha

1118 rymt från sina inhägnader, visat att vilda djur i fångenskap kan innebära en säkerhetsrisk både för sig
1119 själva och för människor. Dessa händelser understryker de etiska dilemman som uppstår när djur
1120 hålls instängda för mänskligt nöje.

1121
1122 Centerpartiet har en lång tradition av att arbeta för djurens rättigheter och djurskydd. Partiet har
1123 drivit frågor om förbättrade djurhållningsregler och stärkta djurskyddskontroller. Att ta en tydlig
1124 ställning för att fasa ut djurparker med ren nöjesinriktning vore ett naturligt steg i partiets politik för
1125 en mer etisk och hållbar djurhållning.

1126
1127 Genom att fasa ut djurparker som enbart syftar till nöje och istället satsa på bevarande och forskning
1128 kan Sverige bli en föregångare inom modern djurvälstånd. Att hålla djur i fångenskap för människors
1129 underhållning hör inte hemma i en tid där vi alltmer förstår djurens kognitiva förmågor och deras
1130 rätt till ett naturligt liv.

1131
1132 Genom att anta denna motion kan Centerpartiet fortsätta vara en stark röst för djurens rättigheter
1133 och arbeta för en djurhållning som är i linje med både vetenskapliga insikter och etiska principer.
1134 För att stärka djurvälståndet och anpassa djurhållningen till moderna etiska principer föreslår jag att
1135 Centerpartiet verkar för:

1136 Att-satser

1137 [7.13.1](#) att Centerpartiet verkar för att förbjuda djurparker vars primära syfte är underhållning, där
1138 djur hålls i fångenskap utan tydligt syfte för artbevarande eller forskning.

1139 [7.13.2](#) att Centerpartiet verkar för att införa skärpta krav för djurparker så att endast de
1140 anläggningar som aktivt arbetar med att bevara hotade arter eller bedriver forskning får
1141 tillstånd att verka.

1142 [7.13.3](#) att Centerpartiet verkar för att stödja omställning av nuvarande djurparker till att bli center
1143 för rehabilitering av skadade djur, bevarandearbete och forskning för biologisk mångfald.

1144 [7.13.4](#) att Centerpartiet verkar för utveckling av alternativa utbildningsmetoder för att sprida
1145 kunskap om djur och ekologi genom digital teknik, virtuella upplevelser och interaktiva
1146 miljöer istället för genom traditionella djurparker.

1147 [7.13.5](#) att Centerpartiet verkar för att utreda möjligheten att placera djur som idag lever i
1148 kommersiella djurparker i mer naturliga miljöer eller rehabiliteringscenter, där de kan få ett
1149 bättre liv.

1150 Distriktets yttrande

1151 Distriktsstyrelsens svar:

1152 Motionären lyfter ett angeläget område nämligen människors förhållningssätt till dju-ren. Djur av
1153 olika slag är en del av världens mångfald i naturen. Mångfalden är något vi inom Centerpartiet ska
1154 förvalta på bästa sätt.

1155 Människan har i alla tider haft intresse av att utforska naturens djur och växter på gott och ont.

1156 Många djur har farit illa och utrotats. Andra har tämjts till husdjur för säll-skap, draghjälp eller för att
1157 producera livsmedel som ägg, mjölk, kött, kläder mm. Många djurparker växte upp under 1700 -
1158 1800-talet för att visa exotiska djurarter från nyupptäckta kontinenter och under 1900-talet med den
1159 växande urbaniseringen blev det intressant att samla vilda svenska djur i inhägnader, akvarier och
1160 burar. Vilket syf-tet än är med all djurhållning måste grunden alltid vara djurens möjligheter till ett
1161 na-turligt beteende och att ha god omsorg om dem.

1162 Redan under 1980-talet infördes i Sverige en djuromsorgslag för tamboskap i Sverige. Genom
1163 engagemang och omsorgsfullt arbete har Sverige blivit ett föredöme inom djurhållning. Vårt land har
1164 en av världens högsta nivåer av djurvelfärd vilket också bi-dragit till och möjliggjort att vi har den
1165 lägsta antibiotikaanvändningen inom hela EU. Detta arbete är mycket angeläget att fortsätta värna
1166 och bevara. Det behöver särskilt lyftas upp för att kunna de ge ekonomiska förutsättningar för
1167 svenskt lönsamheten inom svenskt jordbruk.

1168 Att införa skärpta krav för djurparker som motionären föreslår är angeläget. Endast en djurpark i
1169 Sverige får idag godkänt för att ha uppfyllt de sex kriterier som är uppställda av World animal
1170 protection Sverige. Att just fokusera på hotade arter och bevarande-projekt i den situation vi har
1171 idag med klimatförändringar, miljögifter och hård belast-ning på jord och skogar världen över måste
1172 prioriteras.

1173 Det är också ett värde i att ta emot besökare i väl utformade djurparker med djurens villkor i fokus.
1174 Människan behöver närhet till natur och djur, så som vi har levt genom årtusenden. Vi ser inte ett
1175 motsats förhållande till att hålla en hög och ambitiös djur-hållning och att besökare kan finna det
1176 underhållande att observera djuren. Att förstå djurens naturliga beteenden bidrar till människans
1177 förståelse oss respekt för naturen.